

KỸ THUẬT TRỒNG CÂY ĐƯƠNG QUY

Đương quy có tên khoa học là *Angelica sinensis* (Oliv.) Diels, họ Cần (Apiaceae). Đây là cây thảo sống nhiều năm, cao 40-60cm. Thân hình trụ, có rãnh dọc màu tím. Lá mọc so le, xẻ lông chim 3 lần; cuống dài 3-12cm, có bẹ to ôm thân; lá chét phía dưới có cuống, các lá chét ở ngọn không cuống, chóp nhọn, mép khía răng không đều. Cụm hoa tán kép gồm 12-36 tán nhỏ dài ngắn không đều; hoa nhỏ màu trắng hay lục nhạt. Quả bé, dẹt, có rìa màu tím nhạt. Mùa hoa quả tháng 7-9.

Rễ đương quy là bộ phận được dùng để làm thuốc chữa bệnh. Rễ dài 10 – 20 cm, gồm nhiều nhánh, thường phân biệt 3 phần: Phần đầu gọi là quy đầu, phần giữa gọi là quy thân, phần dưới gọi là quy vĩ. Đường kính quy đầu 1,0 – 3,5 cm, đường kính quy thân và quy vĩ 0,3 – 1,0 cm. Mặt ngoài màu nâu nhạt, có nhiều nếp nhăn dọc. Mặt cắt ngang màu vàng ngà, có vân tròn và nhiều điểm tinh dầu. Mùi thơm đặc biệt, vị ngọt, cay và hơi đắng.

Theo nghiên cứu y học hiện đại, đương quy chứa nhiều nhóm hoạt chất quý như: Tinh dầu, trong đó quan trọng nhất là ligustilid có tác dụng làm tăng tuần hoàn máu và n-butylphtalid chữa đột quy do thiếu máu não cục bộ cấp tính; polycacharid tăng cường miễn dịch và ức chế khối u; các coumarin có tác dụng hoạt huyết; phytoestrogen làm giảm tác dụng kiểu oxytoxin của hormone tuyến yên, ức chế co bóp tử cung, chống viêm và hạ huyết áp; acid hữu cơ ferulic có tác dụng ức chế ngưng tập tiểu cầu

*** Kỹ thuật trồng, chăm sóc, thu hoạch:**

Khi trồng, cũng dùng dụng cụ bay, tạo một khe nhỏ, nhẹ nhàng trồng cây Đương quy con vào khe đất, rút bay lên, nén đất cho cây yên vị. Trồng với mật độ 20cm & 20cm. Trồng xong tưới nhẹ nhàng bằng thùng tưới có hoa sen. Lúc đầu ngày nào cũng phải tưới 1 lần. Khi cây đã cứng cáp thì các lần

tưới có thể thưa hơn. Khi cây đã kín luống thì có thể tưới bằng cách đưa nước vào ruộng ngập rãnh, dùng tay té nước lên mặt luống rồi tháo nước ngay, làm như vậy sẽ có độ ẩm cho cây trồng. Giai đoạn này có thể dùng phân NPK tổng hợp, pha loãng tưới vào toàn cây và mặt luống để thúc cho cây giao tán. Nếu có cỏ thì nhổ cỏ cho cây, một đôi lần.

Trừ sâu bệnh hại: Đương quy nói chung ít sâu bệnh nhưng ở thời kỳ cây con, dễ bị sâu xám cắn. Dùng DDT sữa pha với tỷ lệ 1% phun hoặc tưới quanh gốc vài lần là hết. Cũng có thể kết hợp bắt bằng tay để giảm độc tố trong cây trồng. Nếu cây có nấm bệnh trên mặt lá thì dùng dung dịch Boóc-đô tức là hỗn hợp vôi + đồng Sunfat + nước với tỷ lệ 1-1-100 để tưới vào cây. Nếu gặp sương muối thì sáng hôm sau phải tưới rửa lá ngay để cây khỏi bị tấp lá.

Thu hoạch và chế biến sơ bộ: Khoảng tháng 5-6, khi cây đã có một số lá vàng ở gốc, đào thử thấy củ to và chắc, là có thể thu hoạch được. Dùng liềm cắt toàn bộ lá trên mặt đất để lại 5-10cm thân. Số lá này sẽ tập trung để ủ phân xanh. Dùng cuốc để thu hoạch. Cuốc từng vàng to để khỏi phạm vào rễ. Rũ sạch đất, cho củ vào rổ đem đi rửa. Rửa xong đem về sân, cắt cụt thân, phơi cho ráo nước rồi xếp vào lò hoặc cót để xông lưu huỳnh. Xông lưu huỳnh xong thì đem phơi cho đến khi khô kiệt. phơi khô xong, đóng vào bao tải, để nơi khô mát.